

Työväenopiston eteläisten kaupunginosien korvaavat opetustilat

Tammasaarenlaituri 3, 00180 Helsinki

Muutos, vuokrahanke

Sijainti

Yhteenveto

Hankkeen nimi Työväenopiston eteläisten kaupunginosien korvaavat opetustilat				Hankenumero	
Osoite Tammasaarenlaituri 3, 00180 Helsinki				Rakennustunnus (RATU) 4452	
Sijainti 091-020-0782-0002				Kohdenumero	
Käyttäjä/toiminta Kasvatus ja koulutus, lukio ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö, työväenopisto				Asiakas-/oppilas-/tilapaikat	
Rakennuksen laajuustiedot		brm ²	htm ²	hym ²	m ³
			1 186		
Hankkeen tarpeellisuus Työväenopiston eteläisten kaupunginosien nykyiset, noin 1400 m ² opetustilat Kaapelitehtaalta on irtisanottu Tanssin talon hankkeen vuoksi 1.7.2018 alkaen. Korvaavia tiloja ei kaupungin omista tiloista löytynyt. Muista vaihtoehdoista sopivimmaksi on arvioitu Sponda Oyj:n omistamat tilat Ruoholahdessa osoitteessa Tammasaarenlaituri 3.					
Hankkeen laajuus ja rakentamiskustannukset (Kust.taso xxx,x; THI xxx,x)					
		brm ²	htm ²	hym ²	Inv.kustannusarvio (alv 0%)
Uudisrakennus / Laajennus / Lisärakennus					€
Muutos / Korjaus / Perusparannus					€
Yhteensä					€
Investointikustannusten jakautuminen				€ / brm ²	
				€ / htm ²	
				€ / asiakas	
Tilakustannus käyttäjälle					
	po € / htm ² / kk	yp € / htm ² / kk	yht. € / htm ² / kk	yht. € / kk	yht. € / v
Tuleva vuokra (htm ²)			22,50	26 685	320 220
Nykyinen vuokra (htm ²)					
Toiminnan käynnistämiskustannukset: 100 000 €					
Hankkeen aikataulu					
Työväenopiston tulee päästä muuttamaan korvaaviin tiloihin kesällä 2018, jotta opetusta voidaan jatkaa normaalisti tulevilla syysopetuskaudella.					
Rahoitussuunnitelma					
Talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa 2018 on varauduttu hankkeeseen vuokrahankkeena. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuosivuokraksi on arvioitu 320 000 euroa.					
Väistötilat Hankkeen toteuttaminen ei vaadi väistötiloja, mikäli suunnitellussa aikataulussa pysytään.				Väistötilojen kustannus	
Toteutus- ja hallintamuoto					
Kiinteistön omistaja Sponda Oyj vastaa tarvittavien tilamuutosten suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä tilojen ylläpidosta. Kymp/Rya/Tilapalvelut vuokraa tilat Sponda Oyj:ltä ja vuokraa ne edelleen Kasko/Lav/Vapaa sivistystyö- palvelun käyttöön.					
Lisätiedot					

Sisällysluettelo

1	Hankkeen perustiedot.....	1
2	Selvitys rakennuspaikasta / rakennuksesta.....	1
3	Hankkeen tarpeellisuus.....	1
4	Hankkeen laajuus ja laatu.....	3
5	Tilojen ja kohteen erityisvaatimukset.....	4
6	Hankkeen ympäristötavoitteet.....	4
7	Vaikutusten ja riskien arviointi.....	4
8	Rakentamiskustannukset.....	4
9	Tilakustannus käyttäjälle.....	5
10	Ylläpito ja käyttötalous.....	5
11	Hankkeen aikataulu.....	5
12	Rahoitussuunnitelma.....	5
13	Väistöilat.....	5
14	Toteutus- ja hallintamuoto.....	5

Hankesuunnitelman liitteet

Liite 1 Käyttäjän laatima toiminnallinen tarvekuvaus

Liite 2 Tilaohjelma

Liite 3 Viitesuunnitelmat

1 Hankkeen perustiedot

Kohde	Työväenopiston eteläisten kaupunginosien korvaavat opetustilat
Osoite	Tammasaarenlaituri 3, 00180 Helsinki
Hanketyyppi	Vuokrahamke
Kohdenumero	
Omistaja	Sponda Oyj, Korkeavuorenkatu 45, PL 940, 00101 Helsinki

Työväenopiston eteläisten kaupunginosien opetustilahanke toteutetaan vuokrahankkeena ja tilojen toteutuksesta vastaa kiinteistön omistaja Sponda Oyj.

Hankesuunnitelma on laadittu Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet- palvelukokonaisuuden sekä kiinteistön omistajan yhteistyönä.

Tilamuutosten suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa Sponda Oyj. Kaupunkiympäristötoimialan rakennukset ja yleiset alueet- palvelukokonaisuuden tilapalvelut vuokraa tilat Sponda Oyj:lta ja vuokraa ne edelleen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön työväenopiston toimintatiloiksi.

2 Selvitys rakennuspaikasta / rakennuksesta

Rakennus on valmistunut vuonna 1971 ja arkkitehti Einari Teräsvirran suunnittelema.

Voimassa oleva asemakaava 10178 on hyväksytty 31.8.1994. Kaavassa rakennus sijaitsee alueella, joka on varustettu KTY- merkinnällä eli se kuuluu liike-, toimisto- ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialueeseen.

3 Hankkeen tarpeellisuus

Alueellinen tarkastelu

Työväenopiston nykyiset tilat Kaapelitehtaalla palvelevat eteläisen suurpiirin väestöä. Kaapelille tullaan myös muualta kaupungista kuvataiteen erityiskurssien sekä merenkulun kurssien vuoksi. Kaapelitehtaan tilat ovat olleet työväenopistolla yli 25 vuotta ja ne ovat vakiintuneet toimipisteeksi, jossa on päivä-, ilt- ja viikonloppuopetusta.

Eteläisissä kaupunginosissa asuu noin 110 000 henkilöä. Väestöennusteen mukaan Jätkäsaaren ja Hernesaaren alueille on tulossa 12 000 henkilön lisäys vuoteen 2026 mennessä. Työväenopiston palveluverkkosuunnitelma painottaa, että suuralueilla on hyvä olla työväenopiston täysaikainen opetuspaikka, joka parantaa opetuksen saavutettavuutta.

Liikenteellisesti Ruoholahti on raitiotievaunun 8 reitillä. Myös Jätkäsaaren liikennöivien raitiotielinjojen 9 sekä 6T ja 7 reitit ovat saavutettavissa alueelta. Jätkäsaaresta on myös kevyen liikenteen yhteys Ruoholahteen. Lauttasaaresta pääsee busseilla ja Länsi-Metrolla.

Toiminnalliset perustelut

Helsingin työväenopiston tarkoituksena on järjestää vapaan sivistystyön arvojen pohjalta koulutusta, jonka tavoitteena on tukea yksilön omaehtoista kehittymistä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja valmiuksia toimia yhteisöissä ja muuttuvassa yhteiskunnassa. Työväenopisto toimii vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettuna kansalaisopistona.

Työväenopiston hallinnoimia tiloja on tällä hetkellä 11 toimipisteessä ja lisäksi opetusta annetaan kymmenissä tuntiperusteisesti vuokratuissa tiloissa eri puolella Helsinkiä

Helsingin työväenopistolla on Kiinteistö Oy Kaapelilta vuokrattuna viidellä eri sopimuksella yhteensä 1346 m² tiloja opetus- ja toimistokäytössä. Kiinteistö Oy Kaapeli on irtisanonut ko. työväenopiston tilat siten, että vuokrasopimukset päättyvät 30.6.2018.

Irtisanomisen syynä on kiinteistössä aloitettava Tanssin talon suuri rakennushanke. Koska rakennuksessa järjestettävän toiminnan painopiste muuttuu, työväenopistolle on jatkossa löydettävä tilat muualta.

Tilakeskus aloitti korvaavien tilojen etsinnän talvella 2017. Kaupungin omistamista tiloista ei korvaavia tiloja löydetty. Tämän jälkeen kartoitettiin myös ulkopuolisten omistamat tilat, joista kaksi tutkittiin tarkemmin: Tammasaarenlaituri 3 (Itämerentalo) ja Hietalahdenkatu 14 (Domus). Näistä Itämerentalo todettiin soveltuvammaksi työväenopiston tarpeisiin.

Ruoholahti on luonteva paikka keskisten ja eteläisten kaupunginosien tiloille, koska väestön kasvupaine alueella on suuri. Ennakoidun sivistystarpeen myötä vapaan sivistystyön opetuspalvelujen kysyntä ja merkitys ovat tulevaisuudessa kasvussa.

Opetusta on sekä päivällä että illalla kaikkina viikonpäivinä. Päiväopetustarve on suurta ikäihmisten määrän kasvun vuoksi. Päiväopetus on tärkeää myös muille väestöryhmille, joilla on aikaa päivällä: vuorotyöntekijät, työttömät, kotivanhemmat.

Tulevaisuuden työväenopisto haluaa tarjota eri ikä- ja sosiaaliryhmille ja kulttuureille kohtaamispaikan sekä luoda monikulttuurisen oppimiskeskuksen, missä kaikilla on mahdollisuus kartuttaa tietojaan ja taitojaan. Luokkatilojen tulee olla viihtyisiä sekä tekniseltä varustelultaan tukea oppimista. Suunnittelussa huomioidaan myös asukaskäyttömahdollisuudet. Kasvatus- ja koulutus- toimiala sekä muut asiakastyötä tekevät toimialat voivat käyttää tiloja niiden ollessa vapaita työväenopiston omasta käytöstä.

Tekniset ja taloudelliset perustelut

Omistajan ilmoituksen mukaan rakennus on saneerattu täysin vuonna 2003.

Vuokrattaviin tiloihin tehdään työväenopiston toiminnan vaatimat tilajärjestelyt ja talotekniset muutokset.

Liite 1 Käyttäjän laatima toiminnallinen tarvekuvaus

4 Hankkeen laajuus ja laatu

Toiminnan kuvaus

Työväenopiston eteläisten kaupunginosien toimipisteessä opetus on täysaikaista opetuskauden kaikkina viikonpäivinä maanantaista sunnuntaihin klo 9-21.

Työväenopiston palveluverkko tarvitsee sekä täysaikaisia erityisopetuksen luokkatiloja että päiväopetuksen tavallisia luokkia. Eteläisen alueen erityisluokkatarve painottuu kuvataiteeseen, käsityöhön ja musiikkiin. Tilaohjelma perustuu Kaapelitalon nykyiseen työväenopistotoimintaan, mutta suunnitelmassa on huomioitu tilatarve myös koko työväenopiston tasolla. Tavoitteena on tilaresurssin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen.

Kaapelitehtaan tiloissa on kolme päätoimista opettajaa. Tuntiopettajia on kymmeniä viikoittain. Sähköisen asiakaspalvelun myötä asiakastoimintoja on keskitetty ja opistoisännät hoitavat fyysisen asiakaspalvelun. Henkilöstömäärässä ei tapahdu muutoksia tilamuutoksen takia.

Hankkeen laajuus

Vuokrattava ala Itämerentalossa on 1186 m², joka käsittää seuraavat tilat:

tilaohjelmaan sisältyvät opetustilat:

- käsityöluokka 112 m²
- musiikkiluokka 78 m²
- kuvataide 142 m²
- varasto 25 m²
- verstaas 117 m² + erityistyötilat 45 m², yhteensä 162 m²
- varasto 13 m²
- luentosalit 100 + 95 m², yhteensä 195 m²
- monitoimiluokat 65 + 78 m²

henkilöstön tarpeisiin varattavat tilat:

- opettajien sosiaalityö ja keittiö 53 m²
- opettajien työtila 17 m²
- opistoisännän tila eli asiakaspalvelutila 12 m²

Aula- ja wc-tiloja vuokrattavasta alasta on 234 m².

Tilaohjelma tarkentuu toiminnan suunnittelun myötä. Lisäksi tarvitaan näyttelytilaa käytävien seinille tai erillinen näyttelytila, jota voi käyttää myös pienryhmätöihin.

Laatutaso

Hankkeessa noudatetaan normaalia laatutasoa. Suunnittelussa noudatetaan kasvatus- ja koulutus- toimialan suunnitteluohjeita.

Toteutettavien uusien opetustilojen tarkemmat vaatimukset on esitetty käyttäjän laatimassa tarvekuvauksessa, Liite 1

Työväenopiston opetustilojen talotekniset järjestelmät suunnitellaan voimassa olevan lainsäädännön, ympäristökeskuksen ja rakennusvalvonnan ohjeiden mukaisesti.

Liite 2 Tilaohjelma
Liite 3 Viitesuunnitelmat

5 Tilojen ja kohteen erityisvaatimukset

Hankkeessa huomioidaan tilojen mahdollisimman tehokas käyttö myös iltakäyttöä varten käyttäjien kulku varmistetaan ovi- ja lukitusjärjestelyin.

6 Hankkeen ympäristötavoitteet

Sisäilmastotavoitteena ovat sisäilmastoluokituksen 2008 luokan S2 mukaiset olosuhteet. Sisäilmastoluokituksen S2 mukaan ilmanvaihtojärjestelmän ja rakennustöiden puhtausluokka on P1. Käytettävät materiaalit ovat M1-luokiteltuja.

7 Vaikutusten ja riskien arviointi

Vaikutukset tiloihin ja toimintaan

Tilojen valmistuminen varmistaa työväenopiston toiminnan jatkumisen katkeamattomana eteläisissä kaupunginosissa.

Tilankäyttö tehostuu kokonaispinta-alan laskiessa, mutta käyttöjoustavuuden lisääminen parantaa tilojen monikäyttöisyyttä.

Strategiaohjelman toteuttaminen hankkeessa

Hanke toteuttaa tilankäytön tehostamiselle sekä palveluverkon näkökulmasta palvelutilojen saavutettavuudelle asetettuja tavoitteita.

Tilat suunnitellaan palvelemaan myös muita käyttäjiä silloin, kun niitä ei ole varattu työväenopistotoimintaan.

Hankkeen riskit

Aikatauluriski on merkittävä. Hankkeen toteutuksen aikataulu on tiukka. Jotta työväenopiston toiminta voi syksyllä 2018 jatkua normaalisti, uusien tilojen käyttöönoton ja muuttamisen tulee alkaa jo kesällä.

8 Rakentamiskustannukset

Työväenopiston edellyttämien toiminnallisten ja taloteknisten muutosten toteuttamiskustannukset sisältyvät vuokraan. Vuokrasopimusluonnoksessa näille töille

määriteltävä Sponda Oyj:n tarjoukseen sisältyvä enimmäishinta on kokonaisuudessaan 600 000 € (alv 0%)

9 Tilakustannus käyttäjälle

Sponda Oyj on tehnyt edellä mainitut toiminnalliset muutokset sekä ylläpidon sisältävän kokonaisvuokratarjouksen, joka on 22,00 €/m²/kk. Arvio käyttäjän maksamasta yleiskustannuksen ja hallintokulun sisältävästä kokonaisvuokrasta on näin enintään 22,50 €/m²/kk, noin € 320 200 €/vuosi. Spondan tarjous on 10 vuoden määräaikainen vuokrasopimus.

Tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaisesti nykyarvona laskettu arvonlisäveroton vuokrasumma vuokra-ajalle on 2,0 milj. euroa. Koska pääomitettu summa on alle 5,0 milj. euroa, Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää sopimuksen hyväksymisestä.

10 Ylläpito ja käyttötalous

Kiinteistön omistaja Sponda Oyj vastaa tilojen ylläpidosta.

Työväenopiston toiminnan arvioidut käynnistämiskustannukset ovat 100 000 €.

11 Hankkeen aikataulu

- Hanke- ja rakennuslupasuunnittelu 10/2017 – 1/2018
- Toteutus- ja erikoissuunnittelu 11/2017- 1/2018
- Rakentaminen 1/2018- 6/2018
- Käyttöönotto 8/2018

12 Rahoitussuunnitelma

Talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa 2018 on varauduttu hankkeeseen vuokrahankkeena. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuosivuokraksi on arvioitu 320 000 euroa. Toteuttaminen on ajoitettu vuodelle 2018.

13 Väistötilat

Hankkeessa ei tarvita väistötiloja, mikäli suunnitellussa aikataulussa pysytään.

14 Toteutus- ja hallintamuoto

Tilamuutosten suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa kiinteistön omistaja Sponda Oyj. Tilat rakennetaan täysin valmiiksi kaupungin ja viranomaisten hyväksymään käyttökuntoon.

Kaupunkiympäristö- toimialan rakennukset ja yleiset alueet- palvelukokonaisuuden tilapalvelut vuokraa tilat Sponda Oyj:lta:lta ja vuokraa ne edelleen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön työväenopiston toimintatiloiksi.

Vuokra-aika ja vuokranmaksuvelvollisuus alkavat, kun tilat on luovutettu kaupungin käyttöön.

Kiinteistön ylläpidosta vastaa kiinteistön omistaja SpondaOyj.

Kaapelitehtaan korvaavien tilojen tarvekuvaus

Tarveselvitys perustuu pitkälti Kaapelitalossa olleeseen toimintaan, mutta suunnitelmassa on otettu huomioon tilatarve koko työväenopiston tasolla. Tavoitteena on tilaresurssin mahdollisimman suuri hyödyntäminen. Samalla Kaapelitalon neliöt on suunniteltu käytettäväksi tehokkaammin kuin aikaisempi tila.

Pyrkimyksenä saada eteläisten kaupunginosien opetuksen käyttöön täysaikainen tila, jossa siis opetusta opetuskautena on kaikkina viikonpäivinä maanantaista sunnuntaihin ja klo 9-21 välisenä aikana. Työväenopiston täysaikaisissa tiloissa korostuu päiväopetuksen tarve sekä erityisluokkatila, jossa on tiettyjen oppiaineiden opetukseen tarvittava laitteisto ja kalusteet. Lähtökohtana tarvesuunnitelmassa ovat Kaapelitehtaalla olleet toiminnot ja tavoitteena on samalla järjeistää ja kehittää tilojen käyttöä monikäyttöiseen suuntaan.

Kaikkiin opetustiloihin tarvitaan vesipiste monikäyttöisyyden vuoksi. Opetustiloissa luonnon valoa tai luonnonvaloyhteys. Esteettömyys sekä tiloissa että niihin tuovilla kulkuväylillä.

Alla mainitut opetustilat ja henkilöstön tilat tekevät yhteensä 853 m², minkä lisäksi tulevat vielä käytävät ja henkilöstön ja asiakkaiden wc-tilat. Tavoitteena on suunnitella 1196 m² laajuiset tilat.

Tilat ja niissä opetetavat ainealat:

1. Verstasluokka (luokka 159m² ja varasto- ja polttilat 48 m²). Tila yhteensä 207 m² alla mainittuina erityistiloinen.

Opetettavat aineet: kuvataide, tekninen työ

- Verstaassa opetetaan mm. kuvanveistoa, keramiikkaa, metallitöitä, verhoilua. Nämä teemat tarvitsevat nykyistä paremmat säilytystilat; mm. riittävästi lattatilaa isommillekin materiaaleille ja työstettävälle kalusteille yms.
- Vetokaappi (leveys vähintään 1m)
- Erillinen huone keramiikkauunille – mielellään kokonaan luokan ulkopuolella (vrt. Malmi – käynti käytävästä). Tilan koko vähintään 12 m²; uunin koko nyt 1x1 m² + tila avautuvalle ovelle 1 m² sekä hyllykkö polttoon menossa oleville sekä poltosta tuleville töille. Keramiikkauunista kaasujen poisto suoraan katolle.
- Hitsaus/rälläkkähuone 24 m², jossa lasiseinä valvonnan takia. Jaettu hitsausverholla (esim. kisko kattoon, josta verho), kaksi kohdepoistoa, työpisteiden kohdevalaisu tärkeää.
- Erillinen kipsi/betonivalutila koko vähintään 12m², jossa vesipiste ja iso lavaaari, jossa sakanerotin. Kohdepoisto. Pyörälliset kipsin- ja betonin säilytyslaatikot.
- Riittävä äänieritys /työstökoneiden sijoitus/eristäminen omaan tilaan
- Pölynpoisto (ainakin puupölyä)
- Ajanmukaisten työturvallisuusohjeistuksien noudattaminen ja työergonomia

- Materiaalin kuljetus oltava sujuvaa: käytävien, oviaukkojen leveydessä huomioitava sekä luokassa että erillisissä tiloissa.
- Lattiakaivo
- Lattiamateriaali: betoni, käsitelty – vedenkestävä, tasainen, kova – täytyy olla helppo työntää kärryjä. Ei kynnyksiä.
- Tiskipöytä 3-4:llä isolla lavuaarilla vrt. Silkkikutomo (Kaapelilla nyt pituus 6,3 m), esteetön pääsy ainakin yhdelle lavuaarille (inva-mitoitus). Jokaisessa altaassa ajanmukaiset sakanerottimet.
- Uunillinen hella (muottien kuivatukseen ym.)
- Runsaasti hyllytilaa töiden ja materiaalien säilytykseen (Kaapelilla nyt kuvanveiston hyllykkö yht. 12,5m, 2,95 m korkeus, 80 cm syvyys, keramiikan hyllykkö 3, 5 m pituus, 2,20m sekä lisäksi käytävälle näkyviä vitriinihyllyjä 6,70m, korkeus 2,90m, syvyys 40 cm. Lasituksen jauheet oltava lukittavassa kaapissa.
- Lukittavat kemikaalikaappi sekä työkalukaappi.
- Tarkan työskentelyn RT-kortti /tasainen yleisvalaistus ja työstöpisteissä lisäksi kohdevalot.
- Erillinen savivarasto.
- Erillinen materiaalivarasto.
- Lisäksi tarpeeksi säilytys- ja varastointitilaa.

2. Kuvataideluokka (luokka 126m² ja varastotilat 20m²). Tila yhteensä 146 m² varastotilan kanssa.

- Opetettavat aineet: kuvataide
- Vetokaappi (n.1m leveä)
- Tiskipöytä (pituus nyt 6,3 m, 3-4 isoa allasta, joissa kaikissa sakankeräimet - Hyvä luonnonvalo
- Teosten kuivatus- ja säilytyshyllyt luokan ulkopuolella erillisessä varastotilassa, jossa hyvä ilmanvaihto, koko vähintään 20 m².
- Luokassa syvät vetolaatikostot piirustuksille ym., kuivatusteline akvarellien ym. kuivatukseen
- Mallin lava ja pukeutumistila luokassa tai sosiaalitilassa
- Kuvien näyttöön riittävän tasokkaat av-välineet
- Pimennysverhot
- Kohdevalot kattoon
- Luokassa säilytystilaa maalausapupöydille, maalaustelineille.
- Opettajien lukolliset kaapit luokassa tai ulkopuolella.

3. Luentosali (150 m²), jaettavissa kahteen luokkaan á 75 m².

- Opetettavat aineet: yhteiskunnalliset ja kieliaineet sekä muiden aineiden luento-opetus sekä toiminnalliset kurssit teatteri- ja liikuntaopetuksessa - Monikäyttöinen opetus- ja luentosali. Opiskelijamäärä maksimi 80 ja 2 x 35 hlöä jaettuna.
- Optimaalisin tila olisi tila, jossa joustava lattia, esim. puuta tai korkkia. Peiliseinä ja tangot tekevät tilasta vielä monikäyttöisemmän esitystaiteen tarpeisiin.

- Helposti liikuteltavat ja sivuun taitettavat pöydät sekä pinottavat tuolit lisäävät tilan monikäyttöisyyttä.

4. Tavallinen monikäyttöinen luokka, 25 opiskelupaikkaa. (70 m²)

- Opetettavat aineet: mm. reaaliaineita, kieliä, hyvinvointi ja terveys, luonto ja ympäristö

5. Musiikkiluokka (70 m²).

- Opetettavat aineet: musiikki, reaaliaineet, hyvinvointi ja terveys
- Äänieristys, kelluva lattia.
- Alueella tarvetta suuremmalle tilalle, jossa voisi järjestää myös konsertteja. Konservatorioilta vapautuvista tiloista voi olla mahdollista vuokrata opetustiloja tuntiperusteisesti.

6. Käsityöluokka (90 m² + varastotilat 25 m²), yhteensä 115 m².

- Opetettavat aineet: käsityö
- Luokan oltava riittävän suuri tila, johon mahtuvat 14 opiskelijalle työpöydät, ompelukoneet, saumurit, leikkuupöydät ja sovituspiste. Lisäksi riittävät säilytys- ja varastotilat. Tarvetta on monipuoliselle käsityön luokalle, ei vain nykyisen kaltaiselle ompeluluokalle.
- Vesipiste ja viemäroinnit asianmukaisesti.

7. Henkilöstötilat:

- Monitoimitila, jossa opettajien työpisteet (käsityö, kuvataide, musiikki, kielet, tuntiopettajat) 70 m². Neuvottelu- ja ei-julkinen tila, 10 m²
- Opistoisännän tila (asiakaspalvelun tila), yhteensä 15 m²

8. Näyttelytilaa käytävien seinille ja /tai näyttelytila, jota voisi käyttää myös pienryhmätoimintaan ja esimerkiksi käsityön viikonloppukurssien infoihin.

**Työväenopiston eteläisten kaupunginosien
korvaavat opetustilat**

liite 2

Tilaohjelma

		hankesuunnitelma m ²	tarvekuvaus m ²
Opetustilat			
	verstasluokka	117,0	159,0
	hitsaus, rälläkkä	22,0	24,0
	kipsivalu	11,0	12,0
	keramiikkauuni	12,0	12,0
	varasto	13,0	0,0
	käsityöluokka	112,0	115,0
	luentosali 1	100,0	75,0
	luentosali 2	95,0	75,0
	kuvataideluokka	142,0	126,0
	varasto	25,0	20,0
	musiikkiluokka	78,0	70,0
	monitoimitila	78,0	70,0
	monitoimitila	65,0	0,0
	Yhteensä	870,0	758,0
Henkilöstö-, varasto- ja muut tilat			
	opettajien sosiaalitila ja keittiö	53,0	0,0
	opettajien työtila	17,0	0,0
	monitoimitila	0,0	70,0
	neuvottelutila	0,0	10,0
	opistoisännän tila	12,0	15,0
	aula-, wc- tilat yms	234,0	343,0
	Yhteensä	316,0	438,0
Tilat yhteensä		1186,0	1196,0

